

**Recenzja dorobku naukowego
pana doktora Roberta Kropiwnickiego
w postępowaniu habilitacyjnym**

I. Uwagi wstępne

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej recenzji, zakończonej opinią w sprawie nadania panu doktorowi Robertowi Kropiwnickiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne, jest decyzja Rady Naukowej Instytutu Prawa Uniwersytetu SWPS powierzająca mi obowiązki recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym.

Przedmiotową recenzję sporządziłem zgodnie z postanowieniami ustawy z 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, której art. 219 ust. 1 stanowi:

„Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;*
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:*
  - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie*

sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub

b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej”.

Pan doktor Robert Kropiwnicki zgodnie z treścią art. 219 ust. 1 pkt 2 lit a ustawy - *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, jako swoje osiągnięcie naukowe wskazał monografię wydaną przez Wydawnictwo Adam Marszałek, zatytułowaną *Pozycja ustrojowa pośła w Polsce. Stan obecny i perspektywy*, Toruń 2024 (ss. 323).

Recenzja będzie składać się z następujących punktów: ukazanie sylwetki naukowej habilitanta, oceny wskazanego osiągnięcia naukowego, ukazanie pozostałej aktywności naukowej oraz wniosków końcowych.

II. Sylwetka naukowa habilitanta

Charakterystykę sylwetki naukowej doktora Roberta Kropiwnickiego sporządziłem w oparciu o przesłane dokumenty, które zostały załączone do wniosku o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego z dnia 6 lutego 2024 r.

Życiorys naukowy pana doktora, szczególnie rozpatrywany w odniesieniu do przedmiotowego wniosku, jest stosunkowo niekonwencjonalny. Jego początek to ukończenie w 1999 r. na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego studia magisterskie z politologii. Podstawą uzyskania wówczas tytułu zawodowego magistra politologii była praca magisterska pod tytułem *Prawa człowieka – wybrane elementy systemu ochrony dostępne dla obywateli Rzeczypospolitej Polskiej* przygotowana pod opieką prof. dr hab. Teresy Łoś-Nowak.

W latach 2001 – 2005 habilitant był uczestnikiem studium doktoranckiego prowadzonego na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, a ten etap swojego rozwoju naukowego zakończył uzyskaniem w 2006 r. stopnia naukowego doktora nauk prawnych. Obroniona wówczas rozprawa doktorska nosiła tytuł *Wolność człowieka jako zasada konstytucyjna III Rzeczypospolitej Polskiej* i została przygotowana pod opieką naukową prof. dr hab. Bogusława Banaszak, natomiast recenzentami w przewodzie doktorskim byli: prof. dr hab. Małgorzata Masternak-Kubiak oraz prof. dr hab. Andrzej Rzepliński.

Z powyższego wynika, że pierwszy, ustawowy warunek zawarty w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r., *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* wymagany do wszczęcia procedury habilitacyjnej, tj. posiadanie stopnia naukowego doktora, jest przez Habilitanta spełniony.

W 2019 roku pan Robert Kropiwnicki uzyskał tytuł zawodowy magistra prawa w – ówczesnym – Uniwersytecie Humanistycznospołecznym SWPS w Warszawie. Podstawą uzyskania tytułu stała się praca magisterska zatytułowana *Praktyczne aspekty odpowiedzialności konstytucyjnej na przykładzie prac Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej Sejmu VII kadencji*, przygotowana pod kierunkiem dr hab. Mariusza Bidzińskiego.

Warto przy tym dodać, że pan dr Robert Kropiwnicki był także w latach 2000 – 2013 zatrudniony na stanowisku asystenta w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Legnicy (obecnie Collegium Witelona Uczelnia Państwowa), a w

latach 2008 – 2009 pracował także w Międzynarodowej Wyższej Szkole Logistyki i Transportu we Wrocławiu, prowadząc zajęcia na studiach podyplomowych.

Habilitant – jak podaje w swoim autoreferacie – ukończył także staże naukowe, w tym w 2008 r. w University of Bradford, gdzie prowadził badania dotyczące wykonywania wyroków ETPC oraz ukończył kurs „*Managing Adult Education Projects*”. Zainteresowania naukowe habilitanta – potwierdzone opublikowanymi pracami naukowymi – koncentrują się na tematyce wolności i praw człowieka i obywatela oraz systemów ich ochrony jak również prawa parlamentarnego i wyborczego.

III. Ocena monografii będącej podstawą postępowania

1. Uwagi ogólne

Pan doktor Robert Kropiwnicki jako wymagane, zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę wszczęcia procedury wskazał swoją monografię pt. *Pozycja ustrojowa polsa w Polsce. Stan obecny i perspektywy*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2024, ss. 323; której recenzentem wydawniczym był prof. dr hab. Lech Garlicki (ISBN 978-83-8180-866-8).

2. Wybór tematu monografii

Wybór tematu należy uznać za w pełni uzasadniony, problematyka prawa parlamentarnego jest kwestią szczególnie istotną dla funkcjonowania systemu demokratycznego, a w polskiej literaturze naukowej brakowało monograficznego

opracowania, całościowo poświęconego statusowi posła. Doktryna polskiego prawa konstytucyjnego do tej pory dysponowała analizami poświęconymi jedynie wybranym aspektom tytułowej tematyki. Monografia doktora Roberta Kropiwnickiego wypełnia więc istniejącą lukę, co już samo w sobie jest pożyteczne z punktu widzenia rozwoju nauki prawa konstrukcyjnego. Co jednak szczególnie ważne - oceniana praca jest istotna nie tylko dla postępu naukowego, ale również dla praktyki funkcjonowania prawa parlamentarnego w Polsce. W tym zakresie należy także uwzględnić fakt wieloletniego doświadczenia Autora jako parlamentarzysty (pan doktor Robert Kropiwnicki jest obecnie posłem X kadencji Sejmu RP, a był także posłem poprzednich kadencji VI, VII, VIII i IX). Dzięki temu recenzowana praca prezentuje tytułową tematykę zarówno z uwzględnieniem strony teoretycznonaukowej, jak również praktycznej, wskazując na konsekwencje prawne i społeczne rozwiązań dotyczących posłów, a zawartych w regulacjach konstytucyjnych, ustawowych bądź też regulaminowych.

W tej sytuacji wybór tematu rozprawy habilitacyjnej należy uznać za właściwy i odpowiadający istnjącemu zapotrzebowaniu.

3. Ocena strony merytorycznej monografii

Warto podkreślić już na wstępie oceny recenzowanej monografii, że nie odnajduję w pracy twierdzeń oczywiście nieprawidłowych bądź też rażąco niekompletnych. Jest to dla recenzenta sytuacja komfortowa, bo ewentualne uwagi mogą mieć wyłącznie charakter polemiki naukowej, co w praktyce potwierdza wagę poruszanego tematu i znaczenie opiniowanej książki.

Podstawowym przedmiotem zainteresowania badawczego Autora jest ukazanie pozycji ustrojowej posła na Sejm RP. Jak podkreśla sam Autor, zamierzony (i dodajmy – zrealizowany) pomysł badawczy na realizację powyższego

zadania sprowadzał się do przedstawiania koncepcji mandatu wolnego i jego gwarancji, jak również konstytucyjnie i ustawowo zdefiniowanych form aktywności posłów. Narracja teoretycznoprawna miała zostać uzupełniona ukazaniem praktyki stosowania poszczególnych uprawnień przyznanych posłom oraz jej krytyczną oceną.

W monografii doktor Robert Kropiwnicki wykorzystał metody badawcze właściwe (i typowe) dla nauk społecznych. Kluczowa jest metoda prawno-dogmatyczna, służąca do dekodowania norm prawnych i niezbędna dla przeprowadzenia analizy językowej obowiązujących aktów prawnych

W istotnym, ale jednak uzupełniającym zakresie wykorzystane zostały także metody historyczna i prawnoporównawcza. Pozwoliły one na przybliżenie czytelnikowi genezy i ewolucji określonych instytucji właściwych dla polskiego prawa parlamentarnego.

Dokonany przez Autora wybór metod badawczych pozwalających na realizację zamierzonych celów należy ocenić pozytywnie. Również efekty merytoryczne ich wykorzystywania nie budzą zastrzeżeń, a przeprowadzona analiza obejmuje wszystkie zagadnienia istotne dla tytułowej tematyki.

Należy przy tym zaznaczyć, że uproszczony charakter ukazanych założeń metodologicznych mających zastosowanie w pracy jest – co muszę podkreślić z przykrością – cechą typową prac z dziedziny nauk prawnych. W literaturze przedmiotu podkreśla się przy tym, że „prawo będąc jedną z nauk społecznych, nie wygenerowało osobnych metod badawczych, które powstałyby i rozwijałyby się równomiernie wraz z rozwojem prawa. W dziejach tworzenia i rozwoju prawa nie doszło w związku z tym do uformowania zwartego zasobu metod badawczych gotowych do użycia w dowolnych badaniach prawniczych” (W.J. Wołpiuk, *O niektórych problemach badawczych w nauce prawa*, [w:] *Państwo i prawo wobec współczesnych wyzwań. Teoria i filozofia państwa i prawa oraz aksjologia*

demokracji i ochrony praw człowieka. Księga jubileuszowa profesora Jerzego Jaskierni, red. R.M. Czarny, K. Spryszak, Toruń 2012, s. 114).

Autor recenzowanej monografii nie sformułował na wstępie swojej pracy hipotezy badawczej, chociaż to ona winna determinować kierunek prowadzonych badań i dążenie do rozwiązania określonego problemu badawczego będącego przedmiotem Jego zainteresowania. Jednak nie odwołując się do pojęcia „hipoteza badawcza” doktor R. Kropiwnicki we Wstępie do swojej książki wyjaśnił szczegółowo i przekonująco powody, które zdecydowały o wyborze tak określonego tematu rozprawy. Wątek ten uzupełnił poprzez sformułowanie pytań badawczych (s. 22):

1. Jaka jest współczesna definicja mandatu posła? Jak jest on rozumiany zarówno w przepisach prawa, jak i praktyce ustrojowej?
2. Jakie są gwarancje wykonywania mandatu i które z nich odgrywają najistotniejszą rolę z prawnego i praktycznego punktu widzenia?
3. Które funkcje Sejmu są najistotniejsze do wyznaczenia pozycji ustrojowej posłów?
4. Jaki zakres indywidualnego oddziaływania mają posłowie na sprawowanie funkcji sejmu i jaka jest ich rola w procesie legislacyjnym?
5. Jaka jest rola posłów w procesie tworzenia prawa?
6. Jakie są granice uprawnień kontrolnych posłów?
7. Jakie możliwości mają posłowie w kreowaniu piastunów funkcji publicznych?
8. Jaka jest skuteczność gwarancji mandatu wolnego?
9. Gdzie przebiega granica niepołączalności mandatu?
10. Jaki wpływ na pozycję posła ma obecność w koalicji rządzącej lub opozycji?

Zgodzić się przy tym należy z Autorem, że „(o)dpowiedzi na tak postawione zagadnienia pozwoliły na spojrzenie zarówno z pozycji *stricte* formalnej, ale również praktycznej roli, jaką realizują posłowie w ramach polskiego systemu prawa”.

Odnosząc się do poszczególnych rozdziałów należy podkreślić raz jeszcze przejrzystą konstrukcję i kompleksowość ujmowania tematu, a przy tym umiejętne łączenie aspektów teoretycznych i praktycznych.

W rozdziale I zatytułowanym „Mandat posła” i mającym charakter swoistego wprowadzenia merytorycznego do tytułowej tematyki Autor zaprezentował koncepcje mandatu parlamentarnego. Czyni to poprzez interesującą narrację przedstawiającą istotę mandatu przedstawicielskiego analizując kolejno koncepcję mandatu wolnego, związanego i mieszanego.

Zgodzić się należy z Autorem, że współcześnie trudno mówić o mandacie całkowicie wolnym. Jak bowiem podkreśla Autor „(j)est to typ idealny, będący w zakresie wyznacznikiem, czy raczej drogowskazem. Posel jest uzależniony od wielu różnych czynników, które wpływają na sposób wykonywania mandatu (należy tu wskazać zwłaszcza dyscyplinę klubową). Zatem wolny mandat występuje w odniesieniu do parlamentarzysty, który już kończy wykonywanie swojego mandatu, nie zasiada w szeregach żadnej frakcji parlamentarnej i nie zamierza więcej kandydować. W odniesieniu do pozostałych posłów wolność wykonywania mandatu jest mniej lub bardziej ograniczona”. Konstatacja ta skłania Autora do ukazania koncepcji mandatu mieszanego (semiimperatywnego), który stanowi swoiste połączenie istotny mandatu wolnego oraz związanego. Jak podkreśla Autor „jego główną różnicą w stosunku do mandatu wolnego jest wyraźne podkreślenie zależności mandatariusza od swojego zaplecza politycznego” (s. 35).

Autor słusznie podkreśla przy tym podstawowe cechy definiujące istotę mandatu przedstawicielskiego, to jest jego: uniwersalność, niezależność i nieodwoływalność.

Rozdział II recenzowanej pracy zatytułowany został „Gwarancje mandatu wolnego” i jest on – co warto zaznaczyć – jednym z dwóch najdłuższych rozdziałów monografii (liczy 72 strony).

Autor swobodnie i z dużym znawstwem przybliża czytelnikowi katalog gwarancji prawnych mających wpływ na realizacji mandatu przedstawicielskiego, a w praktyce na możliwość realizacji swojej roli przez posła (i parlamentu jako takiego).

Warto przy tym zwrócić uwagę na zawarte w pracy, a stosunkowo rzadko poruszane w literaturze przedmiotu kwestie takie jak np. możliwość (i prawne konsekwencje) udzielania podmiotom zarządzanym przez posłów dotacji ze środków Unii Europejskiej (s. 90-92). Autor przedstawia w tym zakresie ukształtowane w doktrynie stanowiska i przychyli się do poglądu – wydaje się, że dominującego współcześnie – o uznaniu środków europejskich za środki zewnętrzne, a co za tym idzie uznanie, że możliwe jest ich pozyskiwanie i nie traktowanie tego jako niedozwolone prowadzenie działalności z wykorzystaniem mienia państwowego.

Doceniając konstrukcję i treść tego rozdziału należy jednak zaznaczyć, że skupiając swoją analizę na konsekwencjach wynikających z immunitetu dla poszczególnego reprezentanta, zdaje się tracić Autor z oczu głębszą istotę analizowanej instytucji. Nie można bowiem zapomnieć, że istnienie instytucji immunitetu nie ma służyć wyłącznie posłowi, lecz stanowi gwarancję niezależności i integralności parlamentu jako takiego.

Kolejny, trzeci rozdział zatytułowany został „Posłowie w funkcji legislacyjnej Sejmu RP”. Zgodnie z tytułem omawia on rolę spełnianą przez posłów w procesie ustawodawczym, traktowanym współcześnie jako najważniejsze zadanie spełniane przez parlament.

W rozdziale tym najbardziej widać bezpośrednią aktywność Autora jako posła na Sejm RP, a przy tym politologa z zawodu. Wpływa to niewątpliwie na

prowadzoną narrację i skłonność do podawania przykładów odnoszących się do praktyki sejmowej, ale także prowadzi do ograniczonego opierania się na dostępnej przecież literaturze przedmiotu.

Autor przedstawia w analizowanym rozdziale istotne uwagi związane z doświadczeniami ubiegłych kadencji, które – trudno to wyrazić delikatnie – doprowadziły do daleko idącego upadku polskiej legislacji. Zgodzić przy tym należy z wyrażoną w pracy krytyką w zakresie praktyki, która uzyskała już swoją potoczną nazwę – tzw. „bajpasowania” legislacji. Zjawisko to polega na przedkładaniu projektów opracowanych pierwotnie w określonych ministerstwach przez grupę posłów partii rządzącej. Nagminność tego zjawiska musi zostać ograniczona i wydaje się, że rozwiązaniem pożądanym będzie objęcie także i projektów poselskich wymogami przeprowadzenia konsultacji i opracowania szczegółowej Oceny Skutków Regulacji. Autor proponuje przy tym nazwę Ocena Skutków Ustawy, a także sugeruje – co budzi jednak moją krytykę – obciążenie koniecznością ich sporządzenia nie projektodawców, lecz służby legislacyjne Sejmu.

Ciekawe i warte wdrożenia są także propozycje Autora w zakresie ustanowienia tzw. sprawozdawcy mniejszości (s. 150). Niewątpliwie przyczyniłoby się to do wzrostu znaczenia opozycji w izbie i poprawiło merytoryczne prace nad ustawami.

Na marginesie powyższych uwag muszę się także zgodzić ze smutną jednak konstatacją Autora odnośnie roli marszałka izby (s. 152). Doktor R. Kropiwnicki podkreśla, że „(w) sytuacjach spornych zawsze będą wspierać większość, która ich wybrała”. Pokazuje to jak daleko jesteśmy od miejsca zajmowanego przez spikera brytyjskiej Izby Gmin.

Rozdział IV nosi tytuł „Udział posłów w funkcji kontrolnej Sejmu RP” i stanowi najobszerniejszą część pracy. Autor szczegółowo przybliży czytelnikowi sposób

realizacji funkcji kontrolnej Sejmu RP, ukazując poszczególne formy aktywności zarówno izby i jej organów, jak i poszczególnych posłów.

W rozdziale tym przedstawione zostały także kompetencje przysługujące posłom w zakresie realizacji funkcji kontrolnej. Autor przedstawił więc nie tylko przedmiotowy zakres kontroli, ale również instrumentarium przysługujące posłom w przypadku sejmowej kontroli wykonywania budżetu, wniosku o postawienie przed Trybunał Stanu, informacji i pytań w sprawach bieżących, kontroli realizowanej przez Najwyższą Izbę Kontroli, a także uprawnień komisji sejmowych, w tym również komisji o charakterze szczególnym (takich jak komisja śledcza, Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej, czy też komisja do spraw Unii Europejskiej).

Istotną wartością również tego fragmentu monografii jest odwołanie się do praktyki parlamentarnej (np. w odniesieniu do Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej, s. 218 i n.)

Ostatni, piąty rozdział monografii nosi tytuł „Posłowie w realizowaniu funkcji kreacyjnej Sejmu RP”. Autor podkreśla, że realizacja tej funkcji służy nie tylko samej izbie, ale także odgrywa istotną rolę w funkcjonowaniu instytucji, których piastunów Sejm powołuje. Służy bowiem wzmocnieniu ich niezależność (zwłaszcza od administracji rządowej). Konstrukcja tego rozdziału nie budzi zastrzeżeń, a dodatkowo, dla ułatwienia i usystematyzowania przedstawianej problematyki Autor przygotował tabelę obejmującą wszystkie funkcje i stanowiska na kształtowanie obsady których wpływ ma Sejm (s. 279-281).

Podsumowując całościowo recenzowaną pracę należy podkreślić jednoznacznie pozytywną ocenę. Uważam, że recenzowana monografia autorstwa doktora Roberta Kropiwnickiego ma charakter kompleksowy, a zarówno zawarte w niej wnioski, jak i użyta argumentacja są klarowne i logiczne. Traktowane łącznie poszczególne części strukturalne pracy dają zarówno dobry obraz analizowanej materii, jak i są wyrazem intelektualnego wkładu Habilitanta w rozwój badań

naukowych. Monografia doktora Roberta Kropiwnickiego ma nie tylko walor poznawczy, pozwalający zrozumieć funkcjonowanie współczesnego parlamentu, czy też walor teoretyczny, istotny dla rozwoju badań naukowych, a także duże znaczenie praktyczne (wynikające zwłaszcza z zawartych w monografii wniosków *de lege ferenda*), mogąc mieć istotny wpływ również na kształtowanie dyskusji w zakresie polskiego prawa parlamentarnego, w tym szczególnie roli posła.

4. Ocena strony formalna monografii

Recenzowana publikacja składa się z pięciu rozdziałów merytorycznych, uzupełnionych wstępem (oraz krótkim anglojęzycznym *Summary*), zakończeniem i bibliografią (zawierającą zestawienia wykorzystanych w pracy aktów prawnych, dokumentów, orzeczeń oraz literatury).

Zauważalna jest przy tym pewna dysproporcja objętości rozdziałów (najkrótszy rozdział – pierwszy – liczy 28 stron, najdłuższy zaś – rozdział czwarty – 80 stron). Nie jest to jednak istotny błąd formalny, bowiem nawet tak daleko idące zróżnicowanie objętości znajduje uzasadnienie w merytorycznej analizie zawartej w danej partii monografii i jest konsekwencją przyjętej systematyki. Należy przy tym podkreślić, że przyjęta konstrukcja książki jest bardzo klarowna i racjonalnie uzasadniona. Poszczególne wątki poruszane przez Autora łączą się ze sobą i tworzą spójną całość.

Wszystkie rozdziały merytoryczne dzielą się na krótkie, tematyczne zdefiniowane podrozdziały (zróżnicowane liczebnie), które w rozdziałach II, IV i V zostały dodatkowo podzielone na mniejsze jednostki redakcyjne. Konstrukcję tę należy ocenić pozytywnie – niewątpliwie ułatwia ona lekturę monografii.

Odnosząc się do oceny formalnej konstrukcji monografii można jedynie podnieść dwie kwestie: po pierwsze – żał, że Autor nie wyodrębnił oddzielnych

jednostek redakcyjnych stanowiących merytoryczne podsumowanie poszczególnych rozdziałów, oraz po drugie – sugestię, co do konieczności pewnej modyfikacji podziału wewnętrznego pracy. W niektórych przypadkach kolejne podrozdziały winny stać się wewnętrznymi jednostkami redakcyjnymi poprzedzającego je podrozdziału (jak np. w rozdziale II podrozdział 3 i w rozdziale IV podrozdziały od 15 do 17). Podobne działanie winno zostać zrealizowane w rozdziale V w odniesieniu do punktów od 5.6 do 5.10.

Monografia została napisana z wykorzystaniem prawidłowo stosowanego języka prawniczego, jakkolwiek są fragmenty w których zauważalne jest politologiczne, a miejscami także i polityczne zaangażowanie Autora. Zauważone błędy i niedociągnięcia językowe są bardzo sporadyczne i nie utrudniają lektury. Jedynie z obowiązku recenzenckiego wymienię niektóre:

- s. 23 – rozpoczęcie akapitu od sformułowania „Wszystkie zawierają...”;
- s. 23 – mało precyzyjne zdanie: „To jest istota mandatu wolnego na styku ze sprawnością organizacyjną i polityczną”;
- s. 45 – zbyt publicystyczny zwrot: „wyrok na karę”;
- s. 49 – mało precyzyjne określenie możliwych terminów wyborów do Parlamentu Europejskiego;
- s. 50 – zastosowany zwrot „spór kompetencyjny” wydaje się jednak nieadekwatny do opisywanej sytuacji;
- s. 51 – w miejsce „wyroku Sądu Najwyższego” winno być „postanowienia Sądu Najwyższego”;
- s. 128 oraz s. 291 – błędnie zastosowana została mała litera w nazwie „Senat”;

- s. 131 – wydaje się jednak, że zdanie „Zanim dojdzie do przygotowania projektu ustawy, który zostanie złożony jako poselski, koniecznym etapem jest jego napisanie” jest zbyt daleko idącym skrótem myślowym;

- pewne wątpliwości może także budzić skłonność do stosowania mało precyzyjnych wyrażeń o charakterze raczej publicystycznym jak np. „izba niższa”, „tryb kolankowy” czy też „zebrania” komisji sejmowych.

Jak już zaznaczyłem – występujące uchybienia językowe są jednak nieliczne i nie wpływają na lekturę monografii.

Równie starannie zostały opracowane przypisy oraz wykorzystana bibliografia (praca została oparta na kilkuset publikacjach naukowych).

IV. Oceny pozostałej aktywności naukowej

Habilitant, oprócz monografii będącej podstawą postępowania habilitacyjnego jest autorem 18 pozycji naukowych, w tym 11 rozdziałów w monografiach wieloautorskich i 7 artykułów opublikowanych w czasopismach naukowych.

Co warto podkreślić - publikacje te ukazywały się w wysoko cenionych czasopismach takich jak: Przegląd Prawa Konstytucyjnego, Przegląd Prawa i Administracji czy też Przegląd Politologiczny.

Oprócz publikacji w języku polskim pan doktor Robert Kropiwnicki opublikował także dwie publikacji w języku angielskim.

W jego zainteresowaniach naukowych – zgodnie z informacjami zawartymi w autoreferacie – można wyróżnić trzy podstawowe płaszczyzny badawcze: 1) dotycząca wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, 2) wolności i prawa człowieka w aktach prawa międzynarodowego oraz

3) dotycząca postów i funkcjonowania komisji sejmowych. W każdym z tych obszarów badawczych Habilitant może się wykazać istotnym i wartościowym dorobkiem naukowych.

Aktywność naukowa doktora Roberta Kropiwnickiego widoczna jest także w zakresie udziału w konferencjach, uczestniczył w 32 konferencjach naukowych, w tym podczas 27 w formie czynnej.

Nie można także pominąć społecznej działalności Habilitanta, zarówno na forum ogólnokrajowym, jak i lokalnym oraz znacznej aktywności w różnych zespołach eksperckich i komisjach (szczegóły zawarte zostały w autoreferacie).

Habilitant był promotorem i recenzentem kilkudziesięciu prac licencjackich i magisterskich, a także był promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim p. Arkadiusza Myrchy (rozprawa doktorska pt. *Postępowanie ustawodawcze*, 2023).

Oceniając cały obszar aktywności naukowej Habilitanta mogę z pełnym przekonaniem stwierdzić, że w pełni realizuje on oczekiwania wyrażone w art. 219 ustawy - *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Zarówno w sensie ilościowym jak i jakościowym (jakość, konkluzyność, czy też atrakcyjność poznawcza) dorobek doktora Roberta Kropiwnickiego jest istotny.

V. Wnioski końcowe

Na podstawie przedstawionej oceny rozprawy habilitacyjnej Pana doktora Roberta Kropiwnickiego wyrażam pełne przekonania stanowisko, że czynią one zadość wymogom przewidzianym przez ustawę z 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, a w konsekwencji mogą stanowić podstawę dalszych etapów postępowania w przewodzie habilitacyjnym.

Dorobek naukowy Habilitanta jest obszerny i merytoryczny, a przedstawiona rozprawa habilitacyjna pt.: *Pozycja ustrojowa państwa w Polsce. Stan obecny i perspektywy*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2024, ss. 323 stanowi znaczny i oryginalny wkład Autora w rozwój nauki polskiego prawa konstytucyjnego.

Pozwala to jednoznacznie stwierdzić, że Habilitant spełnia omówione na wstępie wymogi stawiane w postępowaniu habilitacyjnym, **wnoszę zatem o dopuszczenia Pana Doktora Roberta Kropiwnickiego do dalszych czynności przewodu habilitacyjnego, a w dalszej kolejności opowiadam się za nadaniem stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki prawne.**

R. Behlich
6052024 v.